МОН УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(ПОЛІСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ)

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Вченої ради університету
від 25.08.2026 р. протокол № 1
Голова Вченої ради
_____ Тетяна ЗІНЧУК

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО КОМІСІЮ З ПИТАНЬ ЕТИКИ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
П–16–13

Редакція № 03

Введено в дію 26.08.2026
Наказом №155/од-26 від 27.08.2026

Розроблено:
проректор з розвитку науки
та міжнародного співробітництва
_____ Наталія КУЦМУС

директор бібліотеки
_____ Ольга ОДАРИЧ

учений секретар
_____ Олена КІЛЬНІЦЬКА

__.__.2026

Погоджено:
перший проректор
_____ Олег СКИДАН
проректор з науково-педагогічної роботи,
економічного розвитку та безпеки
_____ Юрій ДЕМЯНЕНКО
проректор з освітньої діяльності
та молодіжної політики
_____ Тетяна УСЮК
провідний юрисконсульт, уповноважена
особа з питань виявлення та запобігання
корупції
_____ Наталя РЕХТЕР

__.__.2026

☐ Контрольний примірник

☐ Врахований примірник № ___

Поточний статус документа:

Переглянуто				Актуалізовано			
Дата	*Відповідальний*	*ПІБ*	*Підпис*	*Дія*	*Дата виконання*	*Відповідальний, ПІБ*	*Підпис*

Житомир – 2026

Зміст Стор.

1. Загальні положення 3
2. Мета та завдання комісії 4
3. Склад, структура та повноваження комісії 5
4. Організація діяльності комісії та процедура розгляду заяв щодо порушення етики та академічної доброчесності 7
5. Порядок подання та розгляду апеляцій 13
6. Прикінцеві положення 14

1. Загальні положення

1.1. Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності у Поліському національному університеті (далі – Положення) визначає порядок діяльності комісії з питань етики та академічної доброчесності (далі – Комісія), процедуру розгляду справ щодо порушення сукупності принципів, цінностей і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час її провадження.

1.2. Комісія з питань етики та академічної доброчесності – це колегіальний орган закладу вищої освіти, уповноважений, відповідно до Закону «Про академічну доброчесність», розглядати повідомлення про порушення етики та академічної доброчесності та/або застосовувати заходи реагування на порушення академічної доброчесності, визначені відповідно до цього Закону внутрішнім актом. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, Законом України «Про академічну доброчесність», Законом України «Про авторське право і суміжні права», Законом України «Про освіту», Законом України «Про вищу освіту», Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність», інших законів України та актів законодавства, прийнятих на їх виконання, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана в установленому порядку; Положенням про академічну доброчесність, запобігання та виявлення плагіату в Поліському університеті, Порядком перевірки наукових, навчально-методичних праць та кваліфікаційних робіт на наявність академічного плагіату та наказом ректора від 08.09.2021 р. № 131/од «Про внутрішню систему запобігання та виявлення академічного плагіату», іншими нормативними актами Поліського національного університету (далі – Університет) та цим Положенням.

1.3. Діяльність Комісії базується на принципах законності, чесності, порядності, справедливості, взаємної довіри, компетентності, професіоналізму, відповідальності, партнерства, взаємоповаги та прозорості.

1.4. Порушенням етики та академічної доброчесності є дія чи бездіяльність суб'єкта академічної діяльності, передбачена цим Законом або спеціальними законами. Порушення академічної доброчесності характеризується однією чи кількома з таких ознак:

1) обман – свідоме (умисне) надання чи оприлюднення будь-якої неправдивої інформації про себе (інших осіб) чи про результати своєї (інших осіб) академічної діяльності;

2) несправедливість, що виявляється у вчиненні однієї чи кількох таких дій:

- порушення принципу рівності, зокрема шляхом упередженого та/або дискримінаційного ставлення до іншого учасника освітнього процесу, вченого;
- упереджене оцінювання результатів академічної діяльності;
- застосування виду академічної відповідальності, що не відповідає змісту та рівню (значущості) вчиненого порушення академічної доброчесності;
- надання або отримання незаслуженої переваги;

3) бездіяльність, неприйняття (несвоєчасне прийняття) рішень, невиконання (несвоєчасне виконання), свідоме порушення своїх обов'язків, визначених законодавством, внутрішніми актами;

4) привласнення результатів інтелектуальної діяльності іншої особи (інших осіб).

2. Мета та завдання комісії

2.1. Комісія з питань етики та академічної доброчесності – колегіальний експертно-консультативний орган, метою якого є сприяння дотриманню етичних принципів і стандартів, фундаментальних принципів академічної доброчесності та розв'язанню етичних конфліктів між членами університетської спільноти.

2.2. Завданнями Комісії є:

1) сприяти зміцненню довіри, партнерським відносинам між учасниками науково-освітньої діяльності, консолідації університетської спільноти;

2) налагоджувати діалог і досягати згоди шляхом об'єктивного та принципового обговорення складних етичних ситуацій;

3) надавати експертні оцінки щодо етичності дій і поведінки учасників освітнього процесу й наукової діяльності в Університеті та рекомендації щодо застосування санкцій за порушення етики та академічної доброчесності, наказу ректора від 08.09.2021 р. № 131/од «Про внутрішню систему запобігання та виявлення академічного плагіату» в Університеті;

4) розробляти рекомендації щодо покращення культури взаємодії учасників освітнього процесу та наукової діяльності в Університеті, поширення етичних цінностей, принципів та стандартів.

3. Склад, структура та повноваження комісії

3.1. Члени Комісії працюють на громадських засадах. Склад Комісії затверджується наказом ректора Університету. Строк повноважень Комісії становить 3 роки.

3.2. До складу Комісії входять: перший проректор, проректор з освітньої діяльності та молодіжної політики; проректор з розвитку науки та міжнародного співробітництва; проректор з науково-педагогічної роботи, питань економічного розвитку та безпеки; керівник навчально-наукового центру менеджменту та моніторингу якості освіти; провідний юрисконсульт,; завідуюча аспірантурою та докторантурою; голова профкому університету; голова студентської ради університету, по одному представнику від науково-педагогічного персоналу та студентства кожного факультету, один представник від аспірантів і докторантів (за наявності).

3.3. У разі потреби Комісія може залучати до роботи кваліфікованих фахівців, кандидатури яких визначають у робочому порядку.

3.4. Комісія зі свого складу обирає голову, заступника та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За

відсутності голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні здійснює секретар.

3.5. Повноваження Комісії:

1) отримувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;

2) розглядати апеляційні заяви, подані авторами, у випадку незгоди із рішеннями фахових комісій експертів, що здійснюють експертизу робіт на наявність академічного плагіату, та готувати відповідні висновки;

3) отримувати, розглядати, здійснювати аналіз поданого бібліотекою звіту про результати моніторингу роботи відповідальних за перевірку робіт на наявність збігів / ідентичності / схожості та фахових комісій експертів і готувати відповідні висновки;

4) надавати рекомендації щодо застосування санкцій за порушення етики та академічної доброчесності;

5) залучати до своєї роботи фахових експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати відповідне програмне забезпечення для виявлення текстових збігів / ідентичності / схожості з метою достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;

6) проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів професійної етики та академічної доброчесності серед науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти;

7) ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності;

8) готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження в освітній процес та наукову діяльність Університету педагогічної етики та принципів академічної доброчесності;

9) надавати рекомендації та консультації щодо способів і напрямів більш ефективного дотримання норм цього Положення;

10) здійснювати інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних (внутрішніх документів) актів Університету.

3.6. Комісія не менш ніж один раз на рік звітує про свою роботу перед Вченою радою Університету.

4. Організація діяльності комісії та процедура розгляду заяв щодо порушення етики та академічної доброчесності

4.1. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання скликаються у разі необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

4.2. Засідання Комісії вважають правомочним, якщо на ньому присутні не менш ніж дві третини її членів.

4.3. Комісія приймає рішення шляхом відкритого голосування. Рішення вважають прийнятим, якщо за нього проголосувало більше 50% присутніх на засіданні членів Комісії. У випадку, коли голоси розподіляються порівну, на цьому самому засіданні проводять повторне голосування. У випадку, якщо голоси знову розподіляються порівну, остаточне рішення приймається головою Комісії.

4.4. Рішення Комісії оформляють протоколом, який підписує голова та секретар Комісії.

4.5. Обов’язковому розгляду підлягають заяви про порушення норм етики та академічної доброчесності.

4.6. Учасники освітнього процесу та наукової діяльності, яким стали відомі факти порушення етики та академічної доброчесності в Університеті, повинні звернутися до голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім’я ректора. У заяві обов’язково зазначаються особисті дані заявника (прізвище, ім’я, по батькові, контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, навчальний курс, група, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

4.7. Комісія протягом 10 робочих днів з дня надходження повідомлення:

– ухвалює рішення про початок розгляду повідомлення за встановленою процедурою або про залишення повідомлення без розгляду і повідомляє про це заявника;

– надсилає/надає особі, стосовно якої надійшло повідомлення, його копію та не пізніш як за три робочі дні до дати розгляду інформує її про дату, час і місце розгляду повідомлення.

4.8. Після надходження заяви щодо порушення етики та академічної доброчесності секретар Комісії повідомляє особу, стосовно якої порушено питання, про дату, час та місце проведення засідання Комісії. Якщо Комісія приймає рішення про те, що зміст заяви виходить за межі її компетенції та не підлягає розгляду, заявнику в найкоротший строк надається повідомлення у письмовому вигляді із роз'ясненням причин відмови.

4.9. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, стосовно якої розглядається питання щодо порушення етики та академічної доброчесності.

4.10. Особа, стосовно якої розглядається питання щодо порушення етики та академічної доброчесності, має такі права:

1) бути поінформованою про початок процедури розгляду повідомлення;

2) бути поінформованою про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду повідомлення;

3) ознайомлюватися з усіма матеріалами щодо порушення нею академічної доброчесності, надавати до них зауваження;

4) надавати усні та письмові заперечення, пояснення або відмовитися від їх надання;

5) брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності.

4.11. У разі визнання факту порушення академічної доброчесності особою, стосовно якої розглядається повідомлення, перевірка і дослідження доказів не проводяться. Визнання факту порушення академічної

доброчесності враховується під час визначення санкції, крім випадку, якщо санкція визначена Законом України «Про академічну доброчесність».

4.12. За результатами розгляду справи та з'ясування всіх об'єктивних обставин Комісія впродовж трьох робочих днів готує письмовий висновок щодо наявності або відсутності факту порушення норм етики та академічної доброчесності.

4.13. Висновок Комісії має складатися з наступних частин:

1) вступна частина, де зазначається дата та місце складання висновку, учасники процедури розгляду заяви, зміст заяви;

2) описова частина містить інформацію по суті питання, що було розглянуто Комісією;

3) мотивувальна частина, де зазначаються обставини та докази, які Комісія взяла до уваги;

4) резолюція містить рекомендації для прийняття остаточного рішення ректором Університету.

4.14. В описовій частині висновку вказується вид порушення академічної доброчесності, якого припустилася особа, стосовно якої розглядається питання на засіданні Комісії:

- відчуження авторства;
- академічний плагіат;
- приписування авторства;
- самоплагіат;
- фабрикація;
- фальсифікація;
- недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом;
- недоброчесне оцінювання;
- несамостійне виконання завдання;

– недозволена допомога;

– академічний саботаж;

– схиляння до порушення академічної доброчесності;

– інституційні порушення академічної доброчесності.

4.15. У резолютивній частині висновку Комісія вказує санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до педагогічного, науково-педагогічного, наукового працівника закладу вищої освіти:

1) заходи у межах притягнення до академічної відповідальності:

– виключення зі складу вченої ради, інших колегіальних органів управління закладу освіти, наукової установи з позбавленням права бути членом відповідного органу на строк від одного до трьох років;

– позбавлення права участі в атестації здобувачів ступеня вищої освіти, наукового (освітньо-творчого) ступеня на строк від одного до трьох років;

– позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання грантів, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років;

– позбавлення права бути науковим керівником, творчим керівником, науковим консультантом здобувачів вищої освіти (здобувачів ступеня доктора наук) на строк від одного до трьох років;

– позбавлення права бути керівником та/або відповідальним виконавцем наукових досліджень та/або наукових проєктів на строк від одного до трьох років;

– заборона претендувати на присвоєння педагогічного (вченого) звання на строк від одного до трьох років;

– виключення зі складу редакційної колегії наукового видання, заснованого закладом вищої освіти, науковою установою, з позбавленням

права бути членом редакційної колегії (редакційних колегій) на строк від одного до трьох років;

– відрахування здобувача наукового ступеня;

– позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій);

– позбавлення наукового ступеня;

– позбавлення вченого звання;

– позбавлення педагогічного звання;

– позбавлення кваліфікаційної категорії;

– позбавлення нагород, відзнак, почесних звань, присуджених (присвоєних) закладом освіти, науковою установою;

2) заходи у межах притягнення до дисциплінарної відповідальності:

– догана;

– звільнення із закладу освіти, наукової установи.

4.16. Під час розгляду справи стосовно здобувача освіти Комісія в резолютивній частині вказує санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до здобувачів освіти:

1) виховні заходи реагування:

– відвідування тематичних занять (урок, лекція, курс, тренінг тощо) з академічної доброчесності та/або академічного письма;

– усне попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;

– письмове попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;

– повторне виконання завдання;

2) заходи в межах притягнення до академічної відповідальності:

– повторне проходження (виконання) відповідного освітнього компонента освітньої програми;

– повторне проходження оцінювання (включаючи підсумкове оцінювання або атестацію);

– позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання стипендій, грантів, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років;

– відрахування з числа осіб, які здобувають освіту за державним чи регіональним замовленням;

– позбавлення пільг з оплати навчання та/або інших пільг, наданих закладом освіти, науковою установою, на строк від одного до трьох років;

– позбавлення академічної стипендії на строк до одного навчального року;

– виключення зі складу вченої ради з позбавленням права бути членом вченої ради на строк від одного до трьох років;

– відрахування здобувача фахової передвищої освіти (крім осіб, які одночасно здобувають повну загальну середню освіту, та осіб з особливими освітніми потребами);

– відрахування здобувача вищої освіти (крім осіб з особливими освітніми потребами).

4.17. Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до вступників, учасників конкурсів:

– припинення участі у конкурсі;

– скасування рішення про результати конкурсу (в частині, що стосується особи, яка вчинила порушення академічної доброчесності).

4.18. Висновок носить рекомендаційний характер, подається ректору для подальшого вирішення щодо вибору відповідних заходів морального чи дисциплінарного характеру або притягнення до академічної відповідальності.

4.19. У разі, якщо будь-який член Комісії не погоджується з висновком, йому надається право викладення окремої думки, що є невід'ємною частиною висновку.

4.20. Особу, стосовно якої розглядалося питання про порушення академічної доброчесності, ознайомлюють з висновком Комісії, який вона засвідчує своїм підписом.

5. Порядок подання та розгляду апеляцій

5.1. Особа, стосовно якої встановлено факт порушення етики та академічної доброчесності і прийнято рішення про притягнення її до академічної відповідальності, а також особа, яка подала повідомлення, мають право оскаржити таке рішення у порядку, визначеному законодавством, Університетом, організатором конкурсу.

5.3. Голова Комісії проводить засідання у тижневий термін з моменту подачі апеляційної заяви. На засідання можуть бути запрошені члени фахової експертної комісії.

5.4. Про дату та час проведення засідання заявника попереджають у письмовій формі (або на електронну адресу, якщо заявник залишив свою електронну пошту, або в інший спосіб, який попередньо зазначив заявник у заяві) щонайменше за два робочі дні. Якщо заявник не з'являється на засідання Комісії, питання розглядається за його відсутності.

5.5. У випадку необхідності отримання додаткової уточнюючої інформації засідання Комісії може проводитися у кілька етапів з розривом не більше трьох робочих днів.

5.6. Сумніви, що виникають у членів Комісії, трактуються на користь заявника.

5.7. За результатами засідання Комісія формує висновки, які підписує голова Комісії, її члени та заявник, зазначаючи «З висновками Комісії погоджуюсь».

5.8. У разі непогодження з висновками Комісії заявник може оскаржити їх у встановленому законодавством порядку.

5.9. Висновки Комісії щодо розгляду апеляційної заяви зберігаються протягом одного року у секретаря Комісії, а потім передаються до архіву Університету.

6. Прикінцеві положення

6.1. Це Положення затверджується рішенням Вченої ради Поліського національного університету та вводиться в дію наказом ректора Університету.

6.2. Зміни та доповнення до Положення розглядаються науково-дослідною частиною та навчально-науковим центром менеджменту та моніторингу якості освіти Університету, затверджуються Вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора.

6.3. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи Університету відповідно до їх функціональних обов’язків.

6.4. У разі виявлення академічного плагіату автори несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства.

РЕЄСТР
ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА
П – 16 – 13 Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності

№ врахова-ного примір-ника	Дата видачі	Структурний підрозділ	Кому виданий	Підпис про одержання
1	2	3	4	5

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ ЗМІН

Номер зміни	Номера аркушів сторінок			Номер документа	Підпис	Дата	Термін введення
	Змінених	Замінених	Нових				

Ф-07-Пр-01

ПРОТОКОЛ
ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ АБО ЗМІНОЮ
П – 16 – 13 Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності

№ з/п	Дата ознайом-лення	Відповідальна особа за ознайомлення	Підпис відповідальної особи	П.І.Б. особи, що ознайомлена з документом	Підпис особи, що ознайом-лена з документом
1	2	3	4	5	6